

RYBACKI STANISŁAW (1897-1919)

Urodził się 1 lub 2 września 1897 roku w Bodzewie w wielodzietnej rodzinie Franciszka, pracownika najemnego, i Julianny vel Joanny z Gronowskich z Czachorowa. Ojciec zmarł, kiedy Stanisław miał 10 lat. Powszechną szkołę podstawową chłopiec ukończył prawdopodobnie w Bodzewie. Przed powołaniem go do wojska pruskiego pracował w górnictwie. Nie wiadomo, kiedy dokładnie został powołany do armii. Mogło to być w 1917 roku, gdyż z dokumentów pruskich wynika, że 26 listopada tegoż roku został lekko ranny. Co ciekawe pruska administracja wojskowa 6 marca 1919 roku uznała go za zaginionego. Jego jednostką była 10. kompania 4. pułku grenadierów gwardii im. Królowej Augusty (Königin Augusta Garde-Grenadier-Regiment Nr. 4). Stopnia wojskowego w dokumentach nie określono. Informacja z marca 1919 roku o zaginięciu Stanisława może sugerować, że opuścił on swój niemiecki pułk (zdezertował) jeszcze przed jego rozformowaniem. Jednostka ta w 1918 roku znajdowała się na froncie zachodnim we Francji.

Do powstania wielkopolskiego zgłosił się 7 stycznia 1919 roku w Piaskach. Co do daty, miejsca, okoliczności i przyczyny śmierci Stanisława Rybackiego istnieją różniące się szczegółami zapisy. W „Orędowniku Gostyńskim”, wydanym 24 stycznia 1919 roku, podano dwie sprzeczne wiadomości. Pierwsza głosiła, że zmarł 11 stycznia 1919 roku, druga zaś, że 21 stycznia. Inne dane można znaleźć w kościelnym akcie zgonu. W dokumencie tym czytamy, iż przyczyną śmierci była rana głowy odniesiona 10 stycznia pod wsią Wielkie Tworzanice (obecnie Tworzanice). Datę śmierci ustalono na 12 stycznia w szpitalu w Marysinie. Zgon zgłosiła matka i była to pierwsza notatka o poległym powstańcu w księdze zmarłych parafii Strzelce Wielkie. Pogrzeb odbył się 12 stycznia. Jeszcze innych ustaleń dokonali autorzy lokalnych opracowań historycznych. Podają w nich różne daty zgonu 9, 15, 19 stycznia 1919 roku. Wacław Arendt (nauczyciel w Piaskach) w 1932 roku napisał, że Stanisław ciężką ranę otrzymał podczas potyczki pod Trzebiną (obecnie Trzebania) w nocy z 9 na 10 stycznia, po czym odesłano go do Pawłowic, gdzie wkrótce zmarł. W 1938 roku Bernard Śliwiński, podpułkownik w stanie spoczynku, a w 1919 roku dowódca frontu południowo-zachodniego powstania wielkopolskiego, stwierdził, że Stanisław Rybacki poległ 9 stycznia w miejscowości Przybinia (obecnie Przybiń).

Odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Niepodległości w 1938 roku. W kartotece odznaczeniowej powołano się na informacje brata Piotra Rybackiego z Poznania. Miejsce i data zgonu w dokumencie towarzyszącym odznaczeniu pokrywa się z datą podaną przez Bernarda Śliwińskiego. Taka sama znajduje się na tablicy nagrobnej dla siedmiu powstańców na cmentarzu w Strzelcach Wielkich.